

Magyar–román–szerb hármashatárpont, Kübekháza

Az államhatár vonalán három ország találkozási pontját, a hármashatárpontot (triplex confinium) mindig különleges határjellel jelölik meg. A határjel általában háromoldalú gúla, amelyre a nemzetközi szerződésekben előírt feliratok mellett, a megfelelő oldalon felhelyezik az országok címerét. Így van ez a magyar–román–szerb államhatárok találkozásánál is, amely Kübekháza határában található.

A triplex confinium helyreállításánál jelenlévők (Fotó: HBA)

Sajnálatos módon ezt a határjelet 2009. szeptember 13-án megrongálták, a román és szerb címert erőszakkal eltávolították. Az eseményt a román határőrök észlelték, jelentették a magyar félnek. Az ezt követő magyar felderítés és nyomozás megtalálta a tettest – akit gyorsított eljárásban a bíróság jogerősen elmarasztalt, pénzbüntetésre és az okozott kár megtérítésére kötelezte –, majd vallomása alapján egy tóban a címerekre is rábukkantak. A bronz öntvényből készült szerb címer kisebb sérüléseket szenvedett, azonban a műgyantából öntött román címer összetört, javítása nem volt lehetséges, már csak azért sem, mert nem minden darabja került elő.

Először a határjelen keletkezett sérüléseket kijavítottuk, a szerb címet megtisztítottuk, azonban az összetört román címer helyett újat kellett beszerezni (ebben *dr. Ferencz József*, az EMT földmérő tagozat elnöke volt segítségünkre).

A nemzetközi szerződések az államhatár jeleiben bekövetkezett rongálások, károkozások esetére úgy rendelkeznek, hogy annak az országnak kell a helyreállítást elvégeznie, ahonnan a károkozás kiindult. Mivel a cselekmény Magyarországról indult, a helyreállításról a magyar félnek kellett gondoskodnia. A helyreállítást – jogszabályi előírásoknak megfelelően – a FÖMI Államhatárügyi osztálya végezheti.

Amikor rendelkezésre állt mind a két (sértetlen) címer, azok felhelyezését kellett elvégezni, amely műveletnél az érintett országok képviselőinek is jelen kell lenniük.

A rongálás során eltávolított címereket eredeti helyükre november 3-án helyeztük fel. Ezen magyar részről jelen volt a magyar–román államhatár I. számú határszakasz határmegbízottja, *dr. Lukács János* r. dandártábornok, rendőrségi főtanácsos, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, *Szilágyi Róbert* r. alezredes, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Határrendészeti Szolgálatának vezetője, *dr. Hajnal Gábor*, az ORFK Határrendészeti Igazgatóság munkatársa, *Busics Imre*, a FÖMI Államhatárügyi osztályának vezetője, a magyar műszaki szakértői csoport vezetője és az osztály földmérő szakértői. Román részről jelen volt *Silviu-Dan Moco*i, a román műszaki szakértői csoport vezetője, *Andrej Joana*, Babe Veke (Óbék) rendőrkapitánya, *Sanda Markoviae* román–szerb tolmács, *Kulcsar Radu* román–magyar tolmács. A szerb oldalt *Sava Stankoviae*, a Szerb–Magyar Határbizottság szerb elnöke, a szerb Geodéziai Hivatalt *Vladimir Milenkoviae*, a hivatal helyettes vezetője képviselte. A címerek felhelyezésénél meghívott vendégként – tapasztalatszerzés céljából – jelen volt még *Franjo Varga*, a Horvát–Magyar Határbizottság horvát műszaki szakértői csoportjának vezetője is.

A címerek visszahelyezése után a jelenlévők megállapították, hogy a triplex confinium a helyreállítás után a nemzetközi szerződésekben előírtaknak megfelelő állapotban van. Abbéli reményüket is kifejezték, hogy hasonló rongálás, károkozás a jövőben nem következik be.

Hodobay-Böröcz András